CONTEMPORARY LITERARY ALLEGORISATION: DYSTOPIAN AND VANGEFUL MODALITY OF INABILITY TO FACE DANGEROUS RESTRICTIVE IDEOLOGY

Ludmila Șimanschi
Assoc. Researcher, PhD, Moldavian Academy of Sciences, Philology Institute

Abstract: The allegorisation of contemporary novels supports the dystopian message by that attempting to give a solution for restrictive ideologies reprehensible rescue. The reflection on the problems of postmodern human condition during the present history, particularly critical, such as islamisation, monotheism, religious and social totalitarianism is central in the novels 2084. The end of the world by Boualem Sansal, Submission by Michel Houellebecq, Schlump-lambe by Nicolae Rusu. The parabolic discourse of novels deconstructs the ideological idiolect, has a revealing prophetic value of metanoic transformation of human being in social and political tragic mutations. It is not a political or literary manifesto, is an aesthetic way with soteriological function, cooperation on dystopian land, doesn't press neither option, but also counts on complete freedom of the spirit,protects the human being of the danger of the lack of alternative.The contemporary anthropo-social parables indicates an inability, decodes a desperation and offers the vangeful solution of crisis situation through a violent dystopian message.

Keywords: Contemporary allegorisation, dystopian message, restrictive ideology, islamisation, monotheism, religious and social totalitarianism, vangeful parabolic discourse, deconstruction the ideological idiolect.

Parabolismul romanelor contemporane este susținut de mesajul grav distopic prin care se încearcă oferirea unei soluții de salvare de ideologiile restrictive condamnabile. Reflecția asupra problemelor grave ale condiției postmoderne umane în timpul istoric actual, cu deosebire critic, cum ar fi islamizarea, monoteismul absolutist, totalitarismul religios și social este centrală în romanele *2084. Sfârșitul lumii* de Boualem Sansal, *Supunerea* de Michel Houellebecq, *Puşlamielul* de Nicolae Rusu.Discursul romanesc parabolic deconstruiește idiolectul ideologic, având valoare revelatorie profetică a prefacerii metanoice a ființei în bulversantele mutații politice și sociale. Nu este manifest politic sau literar, este o modalitate estetică cu funcție soteriologică, cooperare pe terenul distopiei, neimpunând nici o opțiune, ci mizează pe libertatea deplină a spiritului, protejarea ființei de pericolul lipsei alternativei. Parabolele antropo-sociale contemporane indică o neputință, descifrează disperarea și aduc o soluție radicală vindicativă a situației de criză printr-un mesaj violent distopic.

Fraza-paratext sentenţioasă care deschide romanul *2084. Sfârșitul lumii* al scriitorului algerian Boualem Sansal este un prim indice al deconstrucţiei parabolice a teocrației moniste absolute cu legi teonomice, unde ierarhia administrativă a guvernului este identică cu ierarhia administrativă a religiei: „Poate că religia te face să-l iubeşti pe Dumnezeu, însă nimic nu are mai multă forţă decât ea în a te face să deteşti omul şi să urăşti omenirea.”[1]. Tonalitatea ironică dominantă din *Avertisment* compromite mecanismul de îndemnare insistentă a lectorului de a anula oricare analogie cu istoria reală: „Cititorul va avea grijă să nu creadă că povestea care urmează este una adevărată sau că a împrumutat ceva din vreun eveniment real.”[1]. Relaţia hipertextuală evidentă din titlu cu romanul lui Orwell este amplu motivată, replica postmodernă reia registrul distopic creând prin similitudine *lumea lui Bigaye* şi subminează ludic intenţia de a

BDD-V4571 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 07:13:57 UTC)

proiecta acest experiment utopic ficţional asupra unui viitor apropiat:„Dormiţi, prin urmare, liniştiţi, oameni buni, totul este absolut fals, iar restul e **sub control**.” [1]. Alinarea trucată auctorială nu convinge, căci acel control invocat alertează asupra pericolului iminent al instaurării unui totalitarism feroce.

Personajul Ati, convalescent, este plin de frământări existenţiale, căci urmează se fie reintegrat sistemului teocrat bine organizat, după o perioadă de tratament în sanatoriul lui Sin, de pe muntele Oua. Chiar şi în acel loc izolat se extinde puterea regulatoare: „Totul era bine reglat şi pus la punct. Nu se putea întâmpla nimic care să treacă peste voinţa fermă a Aparatului.” [1, p.13], cu efecte de amnezie colectivă şi insinuarea unei hipnoze îndelungate: „Nu se cunosc motivele acestor restricţii străvechi. Adevărul este că nimănui nu i-a trecut vreodată prin minte să se întrebe de unde veneau ele, din moment ce armonia domnea de atâta vreme, încât nu era nici un motiv de îngrijorare.” [1, p.13]. Existenţa umană este supusă unor controale care se repetă la infinit, teroarea generală este întreţinută de sistemul de supraveghere bine pus la punct, căci războaiele sfinte cu duşmanul extern şi cel intern erau recurente şi primejdia de a fi atacat de răuvoitori de peste tot impunea starea de pândă permanentă, deşi nu se ştia nici cum arată şi nici ce vrea duşmanul. Faptul că întreaga ţară Abistan este la limita sărăciei şi oamenii suferă de boli grave nu sperie pe nimeni, căci revolta este interzisă sau anihilată constant prin supunerea la ritualuri religioase permanente de mulţumire lui Yölah pentru binefaceri şi preamărire a lui Abi pentru iubitoarea lui intermediere.

Noul sistem monoteist absolut s-a instaurat promovând o nouă viaţă în afara istoriei trecute care e declarată „caducă şi bună de şters, de parcă n-ar fi existat nicicând” [1, p. 18], politicile de guvernare se orientează masiv pe rescrierea istoriei şi chiar ficţionalizarea ei, se finanţează în taină proiecte de relocalizare a locurilor sfinte şi de menţinere a indeterminării identitare şi geopolitice.

Toate activităţile sociale, politice şi economice gravitează în jurul cauzei religioase, monopolul este deţinut de aşa-declarata familie străveche care obţine profit considerabil, dar şi ţine în stare de extaziere fanatică mulţimile, programând necontenite campanii care foloseau reclame, predici, serbări populare, concursuri şi diferite manipulări, toate instrumentate de atotputernicul Minister al Sacrificiilor şi Pelerinajelor, concluzia este derutant de gravă: „În Abistan nu exista o altă economie în afara celei religioase.” [1, p. 20].

Scriitorul francez contemporan Michel Houellebecq, autor al unei parabole distopice antislamiste, vine să anunțe radicalitatea acestui roman în combaterea ideologiei restrictive religioase: „*2084* e mai dur decât *Supunere*, descriind un adevărat totalitarism religios.”Religia care este promovată de Aparat atinge forme degenerante, impunând metamorfoze contrar firii, transformând „bieţi credincioşi inutili în glorioşi şi profitabili martiri” [1, p. 21].Însuși autorul mărturisește într-un interviu că a recurs la parabolă, sub amenințarea cenzurii şi poliţiei politice, pentru a denunța şi critica „un sistem întemeiat pe amnezie şi supunere faţă de zeul unic” [2], a imaginat „o dictatură universală, hrănită de un islam de tip occidental, organizat, cu capete înguste, cu infrastructuri intelectuale şi industriale, ce se sprijină evident pe energia şi mijloacele lumii musulmane” [2], avertizând asupra pericolului dispariţiei memoriei istorice în sistemele totalitare, a libertăţii de expresie şi asupra fanatismului religios.

Narațiunea nu este doar mod de scriere sapiențială, ci, în același timp, instigă și la luare de atitudine: „Deşi parabolele sunt, în genere, pândite de abstracţiune, cea de faţă reprezintă, în esenţă, un strigăt emis din adâncul fiinţei, un avertisment pe viaţă şi pe moarte adresat civilizaţiei, un îndemn la luciditate şi acţiune atâta timp cât nu e prea târziu” [3]. Simona Dima întrevede contextul istoric actual referenţial care prezintă semnele amenințătoare ale teocrației:

BDD-V4571 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 07:13:57 UTC)

„Mecanismul terorii, atent dezghiocat în etape, se aseamănă întrutotul cu cel al actualului Stat Islamic, iar detaliile sunt cutremurătoare. [3]

Teama de islamism și lumea musulmană nu este iluzorie: islamismul destabilizează mental, cultural, filosofic și politic țari. Imensul imperiu Abistan, sistem exclusiv religios, fondat pe amnezia locuitorilor, supunere și o rețea de supraveghere infailibilă, are la bază principiul lumii totalitare sistemice, care distrugând trecutul, șterge Istoria, face imposibilă visarea și gândul la viitor, introducând un prezent amorf. Pentru a fi funcțional este necesară atât supravegherea permanentă și multe ritualuri care să nu ofere niciun moment de libertate pentru gândire, cât și multă violență atent dozată, care să se extindă asupra întregului spațiu geografic, mental și imaginar. Scriitorul recunoaște că a făcut o ipoteză în roman și aceasta i se pare probabilă: în 50-60 de ani va fi un regim planetar de acest tip. Declară că nu este islamofob, ci islamistofob, nu-i plac islamiștii pentru că vor să ne distrugă: „Nu mă deranjează, atât cât nu au intenția să mă distrugă pe mine. Islamismul este de acum aici, în lumea noastră, vedem rezultatele infiltrării lui în ultimii 20-30 de ani, devine o problemă planetară. Este instalat pretutindeni, își dezvoltă strategii de cucerire, și nimeni nu-l confruntă, toate sistemele sociale au intrat în colaps: sistemul capitalist trece dintr-o criză în alta, democrația produce doar idei, este obositoare și plictisitoare.” [2]

Narațiunea parabolic-distopică este centrată genotextual pe un personaj care interoghează societatea, de obicei el intuind că ceva nu este în regulă. Inițial naratorul anunță indignat că „Nimănui, nici măcar unui singur credincios nu i-a trecut prin cap că aceste pelerinaje periculoase erau o modalitate eficientă de a mai îndepărta din oraşe mulţimile excedentare şi de a le oferi astfel o minunată moarte pe drumul împlinirii personale. Tot aşa, nimănui nu i-a trecut prin cap că Războiul Sfânt urmărea acelaşi scop. ” [1, p. 21]. Apoi se disting, treptat, individualități în societatea distopică, nesatisfăcuți şi adesea rebeli, abordând o atitudine de frondă îndreptată împotriva regimului opresiv. Protagonistul Ati începe să se îndoiască și să bănuiască că există un mecanism care le controlează creierele şi descoperă metodele de subjugare prin credință și frică. Deși îi pare rău că se îndoiește și nu mai este un credincios perfect, simte suferind că trebuie să-şi pună „problema ruperii lanţului care leagă credinţa de nebunie şi adevărul de frică, pentru a scăpa din ghearele nimicului.”[1, p. 23].

Personajul nu sfârşeşte prin a-şi altera ideile, conformându-se normelor şi ideologiilor societății absurd, ci ajunge la înțelegerea că adevărata religie nu poate fi nimic altceva decât bigotism bine pus la punct, ridicat la rang de monopol şi menţinut printr-o omniprezentă teroare. El nu acceptă supunerea oarbă, în ciuda eforturilor, nu eşuează în a schimba ceva. Dorind să iasă din masa amorfă a credincioşilor, a ființei-zombi cufundată „până peste cap în supunere şi slugărnicie, care trăieşte fără rost, din simplă obligaţie, din inutilă datorie, o fiinţă meschină, capabilă să ucidă întreaga omenire doar pocnind din degete”[1, p. 44], acceptă să se nască în el o altă viață, iar teroarea și contradicțiile metanoice devin purificatoare. Convins că religia este paznic înverşunat al minciunii originare, își caută adepți pentru a-și împărtăși gândurile nonconformiste și a căuta împreună adevărul. Astfel ajunge să ocolească vigilența sistemului prietenind cu un alt rebel Koa, al cărui bunic pusese bazele acestei doctrine obscurantiste: „Încă din copilărie, Koa nutrise o ură înflăcărată împotriva acestei lumi atât de pline de ea însăşi. Ati detesta Sistemul, Koa critica oamenii care slujeau Sistemul, însă nu era acelaşi lucru, dar, până la urmă, cum una nu mergea fără cealaltă, îşi închipuiau că vor fi spânzuraţi amândoi cu aceeaşi funie. ” [1, p. 119]

Vampirizarea de sistem care uzitează de religia direcționată către dictatură și asasinat are nevoie de o totală automatizare și uniformizare a ființei pentru a-i asigura ideala funcționarea.

BDD-V4571 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 07:13:57 UTC)

Atunci când simpla supunere nu e de ajuns, se recurge la produse atrofiante chimice ce servesc drept unică hrană: „Terciul nu era chiar atât de nevinovat pe cât părea: conţinea produse clandestine, bromură, emolient, sedative, halucinogene şi alte substanţe ce aveau rolul de a dezvolta gustul umilinţei şi al supunerii.” [1, p. 143].

Atunci când descoperă terifianta realitate și ajung a fi jertfe ale rivalităților complexe între clanurile Dreptei Frății, prietenii-rebeli Ati și Koa simt că au fost transformați în cobai ai unei extraordinare experienţe de laborator, unde imensa tiranie învaţă pe pielea lor ce este aceea libertate. Libertatea spiritului și deviaționismul este un lucru de neconceput pentru Abistanul totalitar, iar apariția unor mutanți-nebuni, care își permit acest lux, este interesantă pentru unii lideri cu intenții de reformare a sistemului. Este instituit un laborator de experimentare a acestui spirit nou eretic, dispărut demult, care urmează a fi cercetat îndeaproape, căci „cei care au ucis libertatea nu ştiu ce înseamnă libertate şi, la drept vorbind, sunt mai puţin liberi decât cei pe care îi încătuşează şi îi fac să dispară… dar cel puţin au priceput că nu vor înţelege decât lăsându-te să te mişti liber ” [1, p. 175].

În final, Ati, rămas fără prietenul său martir, nu se supune manipulării mentale și vrea cu orice preț să-și realizeze visul de a vedea Frontiera, chiar dacă va fi deziluzionat sau va muri, militează pentru alegerea sa care este cea a omului liber. Miza lui este de a se mobiliza pentru a restabili legătura dintre lumea atrofiată a Abistanului cu cealaltă lume din afara sistemului.

Emergența parabolei cu reflexe distopice este determinantă și în romanul *Supunerea* al scriitorului francez Michel Houellebecq. Textul depășește simpla reflexivitate și preocuparea pentru dimensiunea socială a existenței, căci „exemplaritatea etică a parabolei deține o intenție persuasivă expresă la nivelul contemplativ al reflecției și cel performativ al comportamentului” [4, p. 36].

În literatura contemporană modelul oferit de opera parabolică este unul negativ, determinat de criza societăților ca urmare a poziției puterii față de exigențele existenței sociale și individuale. Se mizează pe reacția de desolidarizare și de condamnare a lectorului, distanțare de un anumit mesaj determinat de o idiologie condamnabilă. Romanul *Supunerea*este un scenariu-*parabolă* care ilustrează ipoteza supunerii islamice. Instituirea unui regim antiutopic este marca unei valențe profunde politico-filosofice, dar și social-literare, preocuparea pentru soarta omenirii şi evoluţia civilizaţiei umane în direcţii nedorite fiind dominantă. Semnalele de alarmă naratorială au o funcție critică drastică a degradării universale care îngrădește libertatea umană, romanele fiind niște repere ale involuției umanității, care are nevoie urgent de un tratament redresant prin conștientizarea pericolelor. Parabola distopică are o funcție catharhică, eliberând omul de iluzia că pornirea sa este utopică: iluzia ipostaziată prin prezența uneia dintre formele de guvernare autoritariste sau totalitare, forme de opresiune sau de control social, se pot realiza. Coşmarul materializat în realitatea crudă, raportat la tendința societății actuale extraliterare este modelat în universul construit prin tensiuni disonante și tragism agresiv, pentru a denunța limitele islamismului printr-o prelungire ficțională. Virtualitate negativă posibilă reflectă imaginarul arab, în speță musulman, care îl atacă pe cel european, oglindind, din ambele părți, temeri, dar şi speranţe. Universul construit de romanul parabolic-distopic al lui Michel Houellebecq dezvoltă lumi ficţionale de coşmar: ipotetică islamizare a Franţei în 2022 [5, p. 36]. Această parabolă a fost elaborată când neputința socială intră în contact cu disperarea social-politică, când scriitorul și lectorul neputincioși sunt dispuși să se răzbune simbolic prin scriitură și lectură, creându-se o complicitate. Momentul acestei parabole este timpul lipsei rezonabile de speranță, căci în subsidiar parabola este o disperare. Este o formă estetică dătătoare de speranță pentru cei pregătiți pentru descifrarea disperării. Parabola indică o neputință. Mesajul ei este o

BDD-V4571 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 07:13:57 UTC)

disperare neputincioasă în fata unui pericol concret. Ea aduce o soluție publică, fiind astfel o răzbunare. Parabola răzbună neputința. Înainte de toate, în parabolă avem o situaţie de criză, în mod conex, printr-un un mesaj violent, acesteia i se propune o soluție radicală.

Romanul dat captivează prin altitudinea parabolică la care sunt ridicate în decantare semnificaţiile evenimentelor şi prin ambiguitatea reflexivă a salvării. Proiecţiile imaginare ale lumii, ale evenimentelor şi ale acţiunii sunt crescute pe chiar trupul realităţii, trimit la contextul socio-politic şi cultural, permiţând legătura între nivelele realităţii ficţionale şi cele extraficţionale din structura profundă a textului. Eseistul francez Alain Finkielkraut apreciază stilul satiric sentenţios al indiferenţei totale în faţa iminentului sfârşit al civilizaţiei occidentale secular: „Michel Houellebecq are geniul detaliului semnificativ … El îmbină savant concretul şi abstractul, naraţiunea şi filozofia. Forţa comică a scriitorului vine din faptul că, în loc să fie prizonier al spiritul timpului sau să i se împotrivească, el îl observă din exterior. Impasibilitatea lui este pur şi simplu irezistibilă..” [6, p. 143]. Protagonistul François, în comparaţie cu rebelul Ati din romanul *2084. Sfârşitul lumii* de Boualem Sansal, sfârşeşte prin a-şi altera ideile, conformându-se normelor şi ideologiei islamiste, decide să accepte propunerea de a fi reprimit la universitate şi de a profita de tot ceea ce oferă noul regim. Eşecul frondei protagonistului pune în gardă pe cei care subestimează puterea islamismului.

Fenomenologia dezvăluirii *inevidenţei* parabolice a situaţiei critice sociale şi politice create în cei 20 ani de independență ai statului contrafăcut Republica Moldova (statul Ribentrop-Molotov) este amplu valorificată de scriitorul basarabean Nicolae Rusu în romanul *Puşlamielul*. Textul parabolic este discontinuu, căci miza este nu atât firul acțiunii, cât reflectarea-alertare asupra evenimentelor prezentate. Incongruența asociativă din planul diegetic este atenuată de planul reflecției dianoietice. Alăturarea unor forme diferite de discurs: jurnalul pacientului, înregistrare a ședinței de hipnoză, narațiunea-mărturisire degajă multiple sensuri, dar autorul reușește să instituie o convergență. Retorica impetuoasă a textului deschide interpretarea spre un suprasens şi spre analogie şi permite transmiterea mesajului peste tipurile de societate istorice sau imaginare unui context de receptare diferit configurat cu alte determinări. Lectorul este impus să țină cont de dubla viziune, transferându-se alternativ dintr-un sistem în altul, căci narațiunea nu este univocă, alegorică, de tipul romanului *Istoria ieroglifică* a lui Dimitrie Cantemir, ci polilectală, cu deschidere spre gândirea liberă și neimpunerea unei grile ideologice de lectură. Orientarea vectorială spre orizontul spiritual cuprinzător al parabolei scapă narațiunea de blocare în paralelismul liniar biunivoc al alegoriei, prelungind sensibilul spre metasensibil.

Naratorul Sergiu Leahu, profesor universitar, disident, luptător pentru drepturile omului, este incitat de prietenul său medic psihiatru Andrei să cunoască istoria tratamentului unui caz deosebit de boală paranoică cu defazare ideologică, atenâionat că în înregistrări transpare şi numele său. Sergiu Leahu încearcă să decodifice materialul divers primit. Alternând observațiile şi comentarii laconice, notele în stil telegrafic a mai multor evenimente, cu înregistrările digitalizate reconstituie realitățile politice și sociale ale tranziției moldovenești, luând în vizor ascensiunea de succes a parvenitului Ștefan Fânaru, inițial angajat al Ministerul Culturii, care face oportunism fiind informator al serviciilor securiste, apoi consilier al președintelui republicii, „ființă cu răspundere limitată” [7, p. 56], tip complexat, deopotrivă însă și un cinic, dar și un sentimental, un patetic, dar și un ipocrit, un intrigant fără pereche. În jurnal Ștefan Fânaru anunță căderea Imperiul Răului sovietic și se interoghează asupra timpului necesar pentru a dispărea din mentalitate a sindromului terorii comuniste. Suferind de pe urma ratării unei avansări în postul de viceministru odată cu schimbarea regimului, mai cumpănește asupra implicării în politică nouă, declarând că „Politicianul basarabean e un original amalgam de haiduc Bujor, de bandit

BDD-V4571 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 07:13:57 UTC)

Kotovski, de filosof Hegel, de utopist Marx și de bolșevic Lenin. În politică tragediile sunt jucate de bufoni, prefer să nu mă grăbesc." [7, p. 46]. Devenit consilier al președintelui se transformă în *puşlamiel*, canalie cu rol minor, cu porniri inocente, fără vreun scop subversiv, care poate rezolvă orice problemă în propriul interes.

Revelatorii pentru modul parabolic distopic sunt înregistrările dialogului de la ședință de hipnoză de tratament a suferințelor cauzate de schimbarea de sistem politic: „–Niște înregistrări, un altfel de jurnal, al unei vieți virtuale, căci sunt niște viziuni ale lui Fânaru, pe care le-am cules în timpul ședințelor de hipnoză. E vorba de reflecțiile sale din acea lume paralelă în care voia atât de mult să rămână. " [7, p. 11]. Este construit experimental un univers psihologic virtual, trăit simbolic în fiecare an în data de 27 august, ziua independenței *țărișoricuței,* pe o perioadă de 20 de ani, începând din 1992. Medicul îi oferă posibilitatea de a-și realiza ipotetic destinul legat de societatea sovietică, iar pacientul depune eforturi ca această țară-fantomă cominstă să supraviețuiască. Fânaru își proiectează fantasmagoric o grandioasa și invincibila URSS care a rezistat puciului garbaciovist, el devenind instructor de ideologie al Departamentului Cultură, învățământ și mass-media al Comitetului Central al partidului. Avansând în funcții partiinice, vine cu inițiative legislative de restructurare absurdă: ocrotirea omului de ideile străine pentru el inoculate de dușmanii poporului sovietic, dreptul poporului sovietic la autoexterminare, instituirea invalidității pentru munca intelectuală a demnitarilor. Partocrația sovietică ajunge a simula democrația, amestecând principiile politice, rămânând a fi de fapt o dictatură și mai feroce, cu propagarea unui realism socialist orbitor de fascinant și un model sovietic de viață impus planetar, cu fenomenul corupției coordonat și atitudine cinstită față de corupție, denaturarea realității istorice și a istoriei realității, corectarea lumii, proiectul realizării unei Uniuni Sovietice Mondiale. Statul terapeutic fantasmagoric de gândire deformată cu pericolul anomaliei grandomane, *lume a oglinzilor strâmbe* [7, p. 292] este în final analogizat paradoxal cu realitățile în care supraviețuiește societatea basarabeană, când se perindă la conducere partide care stimulează și promovează delapidarea inocenta a oamenilor de drepturile sale și de identitate națională: „ […] într-o dictatură e mai bine să ai de a face cu un singur potlogar, decât cu mai mulți în democrație. " [7, p. 298]

Ispita ideologiei care atacă individualitatea este primejdioasă și derapajul parabolei ajută să fie elucidate lucruri inevidente, fără să cadă în abuz doctrinar, dând materie de reflecție, dar și motivație de viață, suport existențial, stimulând căutarea soluțiilor. Aceste romane ale supunerii totalitarismului doctrinar au la bază un discurs ce se constiuie ca un supramesaj distopic care incită la trăire și meditație, fiindun conglomerat de fapte şi afecte, de acte şi pasiuni, greu de separat prin efort intelectual pur. Fiind modalități de a trăi cu lipsa răspunsului univoc, nu astâmpără interogaţia, ci o întreţin, amplificând-o prin paradox.

BIBLIOGRAPHY

1. Sansal, Boualem. 2084. Sfârșitul lumii. București: Humanitas, 2016.
2.Boualem Sansal: en 2084, la France sera... "islamiste"! Le Point. http://www.lepoint.fr/culture/boualem-sansal-en-2084-la-france-sera-islamiste-26-09-2015-1968347_3.php(vizualizat la 04. 12 2017).
3 Dima, Simona. O parabolă incendiară. În: România literară, 2016, nr, 48. http://www.romlit.ro/o_parabol_incendiar (vizualizat la 04. 12 2017).
4. Zotta, Alexandru. Parabola literară. Cluj-Napoca: Risoprint, 2007.

BDD-V4571 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 07:13:57 UTC)

5.Houellebecq, Michel. Supunerea. București: Humanitas, 2015.
6.Finkielkraut, Alain. http://www.humanitas.ro/humanitas-fiction/supunere (vizualizat la 04. 12 2017).
7. Rusu, Nicolae. Pușlamielul. Iași: Junimea, 2017.

BDD-V4571 © 2017 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 07:13:57 UTC)